

REDACȚIA
Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
un an 20 cor. pe 1/4
10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Pentru România și
Trăsnăuța pe an:
4 coroane. —
Pentru România și
Trăsnăuța pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisorile nefrancate nu se
primesc.

Să ne organizăm!

(S) Discuțiile ce s'au urmat în zilele trecute în presa, în giurul președintelui „pact” între Români și Maghiari, fără îndoială prezintă un deosebit interes pentru noi.

Nu insistăm asupra rezultatului propriu al acestei discuțiuni, despre care am mai vorbit, ci vom merge departe, vom căuta să stabilim: ce e de făcut, în lupta noastră națională, în situația în care ne găsim.

Căci, deși din cercurile conducătoare s'a arătat oare-care înclinare spre o apropiere între aceste două națiuni, cele mai mari și mai puternice din regat, curentul șovinist extrem tot domină încă cercurile maghiare, în cea mai mare parte; așa că o schimbare, înspre binele nostru, în interesul bine înțeleas al patriei comune, din inițiativa cărmuitoarelor, pentru a se satisface principiile de lege, drept și dreptate, cu greu putem aștepta curând, — dată fiind furia, cu care s'au năpustit asupra guvernului Széll, care ar fi pactând cu Românii, popularele organe kossuthiste, în frunte cu „cel mai maghiar” și prim-ministru al Ungariei, și cari toate eforturile pentru a împiedeca apropierea.

Dacă din lupta politică suntem înfrunțați, mulțumită fanatismului șovinist maghiar, nu însemnează, că ne împiedică de a participa la viața de națională însemnează zdrobirea noastră.

Zadarnice sunt și vor fi toate eforturile șovinistilor de a ne desbrăca de caracterul nostru etnic, oferindu-ne în templul diriguirii acestei țări indivizi maghiari, cu „buze valache”. Cu mult mai numeros și plin de viață neamul nostru, cu mult mai mult își iubește limba și ține la unitatea sa de neam, decât să poată fi absorbit ca un element de pripas, și să-și piardă gloria glorioasă a sale descendentă.

Dacă însă practica regimului legitim și dreptății până acum nu există în vorbă, dacă realitatea lucrurilor nu ne-a făcut încă să-și găsim existența, —

dacă legile de egală îndreptățire nu sunt tot literă moartă, —

dacă ordinațiunile ministeriale, care ne-au isbit organizațiunea noastră politică se mențin, — nu urmează să ni-s'au închis toate terenele pentru desfășurarea luptei noastre naționale.

Mult mai este de făcut, mult mai avem de îndeplinit, și cel ce e de făcut, are teren de luptă, are teren de muncă!

Dacă în lupta politică propriu nu avem arme, ca să ne prezentăm în fața iugheomonilor noștri, o însemnată nevoie ne așteaptă acasă la noi.

Un îndemn să ne fie situația față spre a îndeplini o neobosită luptă pentru întărirea și organizarea

neamului nostru, pentru apărarea integrității lui, — în vederea luptelor politice din viitor. . .

Dacă astăzi asupra rezolvării chestiei române din regatul sftului Stefan se discută numai, și dacă efecte reale, palpabile pe urma acestei discuțiuni nu se ved, întârzierea este o dovadă, că cel ce au în mână „pânea și cuțitul” se ved încă în puțința de a amâna rezolvarea acestei chestiuni.

În politică nimic nu se dă, ci totul trebuie cucerit.

De aceea, atitudinea cercurilor horaritoare față cu gravaminele noastre se explică prin împrejurarea, că prea suntem slabi, ca să le putem impune, să le forțăm să ne dea ceea-ce cerem — pe când șovinismul, infiltrat atât de mult în societatea maghiară, îi cere să ne ia și ce mai avem. . .

De ce oare, suntem noi slabi, cu drept cuvânt numiți așa de șovininiști, când numărul nostru în această țară trece peste trei milioane, formând o masă compactă și unitară?

Suntem slabi, pentru-că nu suntem organizați.

Deci, pentru-ca să ne putem valida conform importanței noastre numerice, se cere, și este o datorie a noastră, să ne organizăm, să ne organizăm în viața noastră socială.

Învățătorimea noastră, preoțimea noastră, meșteșugarii noștri, etc. oamenii de toate treptele sociale să se grupeze, fiecare după felul său în societate. Să țină adunări, să discute împreună, să — cânte împreună, și . . . unde vor fi doi împreună, acolo se desvêlește un colț al idealului nostru. . .

Caracterul românesc să-l întărească puterea însoțirii și iubirea de neam s'o cultive frații întruniți. Ear în fața vrăjmașilor neamului nostru aceste însoțiri au să fie tot atâtea cetăți românești, de care va trebui să țină seama cel-ce vrea țaria și fericirea patriei.

Partidul poporal desfășură de pe acum o puternică acțiune în vederea viitoarelor alegeri pentru parlament. Președintele clubului, Molnár János, în vederea acțiunii partidului, pentru a-și depune toată munca în serviciul lui, a demisionat din funcțiunea sa de pleban din Comorn.

„Egyetértés” luând notă de această spune despre Molnár „că este convins că va pute trăi pe urma politice, căci doară chiar primul ministru declară că viitorul este al partidului poporal”.

Earăși fondul lui Iancu. Se știe, că comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” a făcut reprezentațiune la guvernul ungiuresc cerând, ca libelul de depunere al fondului Iancu să rămână și mai d'parte în păstrarea

comitetului, până când se va termina procesul, ce se află încă în curgere pentru banii colectați. Se anunță acum din Sibiu, că răspunsul ministrului în chestia aceasta a sosit d-ja la comitetul central și glăsuște așa fel, că Maria Sa preabunul ministru-president Széll Kálmán, ca ministru de interne, a răspins cererea comitetului Asociațiunii pe motivul, că nu contribuenții, ci autoritatea politică este în drept a decide, ce are să se întemple cu banii colectați. De aceea libelul are să rămână și mai departe în păstra ea „autorității”, până când se va finaliza cauza.

Așa motivează în chestie prim-ministrul eret cu „legea, drept și dreptatea”!

O voce ungiurescă despre Ovreii din România. În numărul de Dumineca trecută foaia maghiară „Alkotmány” la lec prim se ocupă de emigrarea Ovreilor din România și, între altele, zice următoarele:

„România are 265.000 de Ovrei. În privința aceasta, va să zică, ea în toată lumea stă la al parulea loc după Rusia, Ungaria și Austria. În locul al cincilea sunt Statele-Unite cu 230.000 de Ovrei și Jidovii din România, după cum se afirmă, toți pleacă acolo. Și pentru-ce? Îi persecută guvernul român? Îi abungă din țeară sau le amenință viața? Nu. Nu e nici una din aceste presupuneri. Adevărul și cauza emigrării Jidovilor din România sunt numai, că guvernul român a luat astfel de măsuri de apărare și a pus în practică astfel de regulamente sociale și economice, cari asigură rodul muncii poporului producător și-l scutește în contra trântorilor și a parașitilor”.

Sași despre Români.

Ocupându-se de „pactul” pe care l'ar fi încheiat Széll cu Românii, pact ce există de altfel numai în închipuirea lui Bánffy, „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” din Sibiu, între altele, serie următoarele (n-rul dela 21 Iulie):

„Românii ocupă un loc de frunte între popoarele Ungariei, nu numai prin număr, ci și din alte motive. Importanța lor crește din zi în zi. Poporul român are multe virtuți, cari și altor popoare numai cinstite li ar face. E silitor, econom cumpătat, tot așa de accesibil pentru cultură, cât și accesibil de a se cultiva, se sporește peste măsură și Românii culti posed un sentiment național înfocat. Că un asemenea popor se ține în rezervă față de stat și instituțiunile lui, sigur nu e un semn bun. Nu voim să sondăm, cine poartă vina. Dar faptul în sine există.”

„Dacă în fața acestora, ministrul-president într'adever a intrat în negocieri cu conducătorii poporului român, ar fi făcut el alt ceva decât împlinirea datoriei ca bărbat de stat?”

„Noi credem că tocmai acela e adevărul bărbat de stat, care are în vedere să mulțumească pe toți cetățenii, ca să-și asigure concursul lor devotat, se înțelege sub condițiune și cu prevederea, că existența statului și a poporu-

lui în chestie, să nu fie puse la încercare, nici prin pretențiile unei părți, nici prin concesțiunea celeilalte părți. Așa ară cu privire la negociarea între ministrul president și Românii nu avem nimic de obiectat, fiind convinși, că cei din urmă nu voesc să aibă un „pact” deosebit, ci dacă ar fi întrebați asupra aplicării legilor, s'ar declara în sensul situației, pe care stăm și noi, Sașii”.

Din România.

Archiducele Iosif la Sinaia.

Am anunțat deja că A. S. I. și Regală a făcut o vizită Suvoranilor României, la Sinaia. La hotarul țării, la Predeal, A. S. a fost întâmpinat de marchizul Pallavicini, ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei, dl comandant Aurel Dimitrescu, adjutant al A. S. R. Principeiului Ferdinand al României și dl Luca Elefterescu, prefectul județului Fra-hova.

M. S. Regele Carol și A. S. R. Principele Ferdinand au primit pe Archiducele Iosif pe peronul gării Sinaia. Afară de casa civilă și regala a M. S. se găseau de față mai multe persoane distinse din societatea română, între cari și doi miniștri Marghiloman și Maiorescu.

După câteva minute de întreținere cu persoanele prezente, M. S. și A. S. R. se urcă în trăsură deschisă a palatului, și pleacă la Castelul Peleş.

După vizitarea castelului, A. S. R. și I. e condus în munte, la locul numit „Cuibul princesei”, unde se ia ceaiul.

Seara la orele 7 s'a dat un dineu de gală la palat, unde au fost invitați și atașatii și funcționarii superiori dela legatiunea austro-ungară.

La orele 9, Archiducele e însoțit la gară de M. S. Regele și A. S. R. Principele Ferdinand, însoții de suitele lor, și pornește cu trenul direct la Budapesta.

Inbileu.

Pentru festivitatea organizată de Societatea de cultură Macedo-Română, la 24 Septembrie, a. c., în onoarea dlui V. A. Urechid, care timp de peste 30 de ani a lucrat fără praget în chestiunea culturală macedo-română, s'au primit la societate numeroase aderări.

În acest scop, societatea va lansa copii după adresa ca se va trimite dlui Urechid, spre a fi semnate de Macedonenii români din țeară și din străinătate.

Cu ocaziunea acestui jubileu de 50 de ani, societatea va scoate și o lucrare, care va cuprinde istoricul chestiunii macedo-române precum și activitatea dlui Urechid în această cauză națională.

Dela Ligă.

Comitetul executiv al Ligii a delegat pe dl N. N. Zlotescu ca să lucreze cu secțiunea din Paris a Ligii în vederea organizării Uniunii latine.

Pentru reușita acelei uniunii dl V. A. Urechid a cerut concursul a numeroși savanți am'ci ai cauzel latine, din Italia, Spania, Franța, Portugalia, Elveția și Belgia.

Mai toți au răspuns deja că primesc cu plăcere propunerea dlui Urechid.

Dl A. D. Xenopol va reprezenta Universitatea din Iași la serbarea inaugurală a Uniunii latine, ale cărei baze se vor pune în primele zile ale lunii August la Paris.

La acea solemnitate vor asista și parlamentarii români aflați la Paris cu ocazia conferinței interparlamentare.

Congregația comitatului Arad.

Ieri, 30 Iulie n., s'a ținut aici adunarea generală de vară a comitatului nostru, sub prezidenția spanului *Fabian Lăscă*.

Membri puțin, obiecte multe, dar fără a prezenta destul interes pentru discuție, poate și din pricina caniculei aproape insuportabile. — Ședința întreagă a ținut abia 1 1/2 oră, și de astădată politica a lipsit dintr'însa.

Peste punctele din lungul program s'a trecut repede și cele mai multe s'au primit aproape fără discuție, așa cum au fost prezentate de raportul comisiei permanente.

Dintre membrii români singur dl. avocat Dr. *Ioan Suciu* a interpellat în două rânduri pe vice comitele în unele chestii comunale, la care vicespanul *Dálnoki-Nagy Lajos* a dat câteva răspunsuri și răspunsul i-s'a luat la cunoștință.

Petrecherile dela Abrud.

Excursiune la Cămpeni. *)

Peste 20 trăsuri, ear' în fiecare trăsura câte 6-7 persoane au plecat la vestitul cuib al Moșilor. Oaspeții au admirat frumusețile naturii s'au scaldat în Arieș și au rămas încantați de priveliștea din "Păduri". Inteligența a dat o masă comună, la care s'au ținut mai multe vorbiri și în tot locul pe unde am fost, era o însuflețire generală, și numai noaptea târziu ne am întors earășii la Abrud, unde s'a continuat petrecherile în joc și în chef până dimineața.

Excursiune la Roșia.

Joi a fost pentru Roșia-Montană ziua cea de sărbătoare. Oaspeții, deși obosiți de excursiunile precedente, au grăbit și la Roșia toți, în corpore. La orele 11 au intrat în mizele erariale, ear' esind de acolo au vizitat mașinările unei societăți franceze din Paris, care lucră mai multe băi și macină peatră cu mașina.

De acolo oaspeții s'au oprit puțin la familia Cioban, unde li-s'a servit ceva răcoritor, de acolo s'au dus la banchetul ținut în școala gr.-cat., unde corul dlui *Dima* a încântat publicul. Pe la orele cinci unit dintre oaspeții au urcat la Cetatea Romanilor, unde au fost întâmpinați de doamna *Maria Cioban* și poștii la masă întinsă pe o stâncă.

După gustarea vinului cu borviz scos din ghețari, — dl. *Aurel Cioban* a condus oaspeții în așa numita Cetatea cea mică, o pesteră de rară frumusețe. Aici s'au cântat mai multe cântece naționale, cărora le răspundea un echo puternic.

*) Dela corespondența noastră.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

TRIUMFĂTOR...

(Fragment dintr'un ziar.)

... Intemplantă, fatală intemplantă, a făcut să-l întănesc ieri. Când l'am zărit, s'a făcut roșu... Dacă nu ar fi fost prea târziu, și bătător la ochi, desigur s'ar fi întors să nu dea ochi cu noi... Eram adică cu mama, care vezându-l de braț cu *alta*, a-leasa lui d'acum, a devenit palidă și am simțit, fiind-o de subioară, că tremură în toată a ei ființă. A trecut pe lângă noi uitându-se și atrăgând și atenția logodnicilor sale în altă parte.

N'aș fi crezut să fie atât de laș... Ah, în momentul acesta, numai acum, începusem al url, deși îl disprețuiam de mult... Cinci ani am iubit deci un bărbat care n'are nici măcar curajul faptelor sale.

Nu era oare mai cinstit și mai bărbătesc lucru să mi-o spună verde ori să mi-o scrie: „Uite, ce a fost, a trecut... Poziția mea d'acum și mai ales aspirațiile mele

Excursiune la casa lui Horia, Ianu și la Ghețar.

Fiind drumul la Albac și Vidra cam greu, numai o parte dintre oaspeții s'au hotărât să plece, ear' ceilalți au hotărât ziua de Vineri, și de pauză, după atâta oboseală.

După reîntoarcere dela această excursiune, cea mai grea dintre toate, va urma raport.

Căsătoria regelui Serbiei.

Ca săvârșită, cununia regelui Alexandru al Serbiei încă nu este anunțată de presă. Dintre evenimentele, ce au precedat-o însă cel mai de importanță este discursul — acum cunoscut în întregime, — ce regele a ținut corpului ofiteresc în sala tronului dela conac. Reproducem din acest discurs partea ce-l privește în deosebi pe exregele *Milan*:

„Cu tot dreptul — a zis regele — pot să aștept dela Dvoastră, ca în chestia căsătoriei mele bine să mă înțelegeți. Cum și mai înainte am spus, eu observ și aud, că mulți și viu se interesează: cum și ce cugetă tatăl meu despre logodna mea. În privința aceasta eu numai atâta pot să vă declar, că eu sunt capul dinastiei *Obrénovic*. Al meu e în primul loc dreptul și datorita, ca să mă îngrijesc de soastea dinastiei și de viitorul ei. Fiță de aceasta părerea tatălui meu este secundară și lipsită de ori-ce importanță. Lucrul principal e, cum cuget eu despre afacere și nu cum cugetă tatăl meu. Dinsul n'a corespuns dorințelor mele, prin urmare cu tot dreptul l-am amovat din postul de comandant suprem al armatei și căta vreme trădesc eu, tatăl meu nu se va mai întoarce în Serbia. — În ce privește, în fine, starea sănătății mele, cum puteți vedea, eu sunt deplin sănătos și ori-ce îngrijire nechemată pentru sănătatea mea este de prisos. Apelez la D-voastră, ca la oamenii cinștiți și ofiteri, să aveți tot-deauna în vedere misiunea D-voastră sublimă și jurământul ce mi-l-ați făcut și să vă faceți datorita cu credință. Împărtășiți salutările mele și credincioasele mele armate.”

ȘOAPTE

In cimitir.

E liniște și pace împrejur.

Nu mai bădăntul câte unei albine vâlește printre florile învodobitoare ale dovezii deșertăciunii, și pețele ascuțite și întrerupte ale fânțarilor săltăreți, și o ușoară adiere de vânt sunt mărturiile vieții în jurul tău.

Rece ca moartea se înșiră monumente și rînduri de morminte, ca niște straje ale cărării, ale drumului: printre morți, ale ultimului drum pentru cei ce cărarea vieții și-au sfârșit .. drumul spre odihna nebulburată...

Câtă jale, câte regrete, câte suspine nu se îndreaptă din sufletele celor vii spre această grădină, în care verdeață și flori acoper jertfele morții înfloritoare!

Și îndoelnic sufletul, în veci nelămurit asupra problemei eterne, și n'are dovezilor crudului destin neștrănutat, par'că își pune întrebarea:

— Ce visează morții?...

Fugiți gânduri negre, și sbuciumări zadarnice, — voi nu duceți spre calea mântuirii!

— O lacrimă pentru morți,

iubirea pentru viață!

Pribeag.

ASASINAREA REGELUI ITALIEI.

Știrea înfloritoare, publicată și de noi în numărul de ieri al foii, despre asasinarea regelui *Umberto* al Italiei, — este azi adevărată în lumea întreagă și pretutindeni ea a produs o jale adâncă. Crima oribilă s'a săvârșit în orașul *Monza*, Duminecă seara după orele 10, când regele *Umberto* tocmai voia să plece cu trăsura și însoțit de adjutantul său la cuartir, de la producțiunea gimnaziilor, dintre cari pe mulți înși însuși regele îi decorase cu medalii pentru prestațiunile lor. Ear' autorul crimei este anarchistul *Angelo Bressi*, de origine Italian din Prato (în Toscana).

Va să zică, încă o victimă de domnitor a turbatei și bestialei secte

anarchiste. După *Casario* (ucigașul presidentului *Carnot*) și *Lucheni* (asasinul bunei Imperătesse-regine *Elizabetă*), s'a ivit acum un *Bressi*, ca și verșe sângelui și să curme, în chip cumplit, viața unui cap încoronat, pe a bunului rege *Umberto* al Italiei. Atentatul a produs senzații enorme în toate părțile lumii, îndreptându-se însă în familia regală și în lăuntrul țării.

Cum spune știrea telegrafică, mai a treia împușcătură a nimerit de moarte și a stins viața regelui, care numai atâta timp a mai avut să reclame: „Sunt gata, m'a nimerit în inimă!” și cu acestea, după câteva minute, și-a dat sufletul. Trăsura — numai cadavrul fără viață a putut să dea Reginii *Margareta*, la castelul *Monza*, unde însoțise pe soțul regei.

La primirea știrii, regina *Margareta* a căzut amețită și târziu numai după-ce și-a venit în fire, strigând tr'ună: „Nu cred, nu cred că s'a întâmplat! Ar fi îngrozitor!”

Mulțimea ca turbată a aruncat asupra asasinului. Negruțind să-l prindă la moment, din mulțime se palmuiau și se băteau pe alții, producând scene de disperare. În fine ucigașul a fost prins, deși fără dărmă. Hainele lui erau toate sângerate și el plin de sânge. Gendarmii numai cu mare greutate l'au prindut de furia mulțimei, care voia să sfășie în bucăți. Pe mâna, cu care tras din revolver, atentatorul și-a manșă albă, și când a fost prins a făcut nici o rezistență. Se pare că om cu capul a mână și cu privirea un sălbatic. Cercetarea de până azi a constatat, că asasinul este fratele sublocotenent de artilerie, care servește în armata italiană; că nu e un șchișt cunoscut, neavând nici un din care să fie bănuț a fi anarhist, dacă cumva nu-și retace numele ritabil.

Regele *Umberto* este fiul regelui *Victor* al Italiei unitare, *Victor* al II, și al archiducesei austriece *Anna*. S'a născut în 1858. În 1883 și 1884 a luat parte în războiul austriac și în războiul de la Custoza a comandat în divizie de armată. După anectarea *Cad* (în 1870) a devenit comandantul în șef al soanel din capitală. În Aprilie anul s'a căsătorit cu ruda sa, frumoasa *Margareta de Savoia* (născută în 1858).

creștând că astfel o să se achite de toate.

Cine-mi redă însă mie anii perduți într-o așteptare zadarnică? Cine și ce mă va consola în mijlocul potopului de lacrimi?

Sosind din oraș la hotel, mama nu mi-a zis nimic. A lăcrămat numai și a început să-mi facă de lucru, împachetând, deși era vorba să stăm câteva zile încă. Nu m'a întrebat ce s'a întâmplat între noi... Nu era greu să ghicească... Ear' eu nu o să-mi iert, că de câteva luni deja, am ascuns t' dinaintea ei. Inventam câte ceva, întru a-l scusa pe el, că de ce nu vine la noi și îi vorbiam de epistole pe cari nu mi li-a scris... Și cum aș îndrăzni vre-odată să-i spun că pentru el am muncit și datorii am făcut și că în ce chip mizelesc el a căutat să-mi scuze necredința și dungă să tragă peste îndatoriri sfinte... De ce să-mi mai măresc desna-dejdea, istorisindu-i lucruri cari mi-au omorât tinerețea și viața întreagă mi-au inventat-o?!

La urma urmelor, el și așa triumfător trece printre oameni, căci face parte bună, întră în legătura cu familia de frunte... Cine să mai întrebe pe ce ruine!

Cine să cerceteze trecutul unui jună viitorul îi surde?...

Doamne, cum rabzi atâtea păși!

— Una la zi. —

„*Taica Moise*” — literat! *Bres* rim fără s'o știm, dacă din ignoranță stră nu ne scotea „*D. V.*” care în vîstă” care-care da portretul lui *Moise*”, însoțindu-l cu un *curri* în care spune că „activitatea protopopului *Moise Bocșan* se estindează anul 1850—1880”.

Și asta nu *Trif*, care se prapărlis când primea la Dreptatea scris dela venerabilele „*taică*” o confratele său *D. V.*

Trebuie angajat și ala la *Buc*

...sătorie li-s'a născut (In 11 Noemvrie
...mucul fiu Victor Emanuel, principe
...Napoli, care, cum se știe, In 29 August
...s'a căsătorit cu frumoasa principesă
...de Muntenegru.

Regele Umberto s'a urcat pe tronul
In 9 Ianuarie 1878. In cel dintăiu
domniei. Umberto s'a pus să frângă
...societății iredeente anti-austriece,
...cându o și strivindu-o aproape de tot;
...după asta a făcut (la 1882) o vizită la
...și rezultatul acestor vizite a fost, nu
...și încheierea triplei-alianțe. A In-
...apoi pentru țara sa politica de co-
...in care însă n'a fost prea norocos,
...in Egipt avea ca adversar pe Ra-
...sar mai târziu, in Abisinia, pe Ru-

Regele Umberto a fost un domnitor
constituțional și prin parsimonia și
...exemplară în familie, tot deauna a
...ca pildă strălucită înaintea poporului

Atentate s'au comis în mai multe rî-
...viața regelui, până acum însă tot
...a scăpat teafăr.

In Aprilie 1893 și-a sărbătorit nunta de
...inconguitat de împăratul și împără-
...Germaniei și de mai mulți oaspeți
...intra cari și arhiducele Rainer,
...representant al Monarhului nostru. —
...năvălului (In 1895) de 25 ani dela crea-
...regatului italian unitar, bunul rege a
...statutului sale nou privilegiu de însoțire
...părinte pentru viitorul țării.

Deși între grele raporturi în politica
...regele Umberto totdeauna a rămas
...fidel al alianței triple, ceea-ce s'a
...și cu privilegiu înălțat dela Monza
...Noemvrie 1897), când a primit în audiență
...pe ministrul de externe austro-
...contele Goluchowski.

In fața groazniciei tragedii, toate
...europene au rămas uimite și-și
...prin lungi depeșe condolen-
...la curtea italiană, atât de grav
...săvârșită. Într-o asemenea e în primul
...condolența Monarhului nostru,
...va fi reprezentat la înmormen-
...prin arhiducii Francis-Ferdinand

Cădavrul regelui va fi transpor-
...înmormântat la Roma, care a
...făcut un doliu adânc, împreună cu
...celelalte orașe din țeară.

Toată în timpul de față princi-
...moștenitor Victor Emanuel Im-
...cu soția sa se află în Orient,
...curtea muntenegreană, unde a
...știri înfricoșătoare despre tra-
...sfrșit al tatălui său. A plecat
...și abia în trei zile va ajunge
...țeară. Se vestește, că principele
...Joi sau Sâmbăta viitoare
...depune jurământul pe constituție, ca
...rege al Italiei.

Războiul din China.

Știri mai sensaționale n'au sosit
...astă-dată din China depărtată.

Ca mai noue înregistrăm urmă-
...rile:

Cu data 30 Iulie „New-York He-
...comunică din Shanghai știrea, că
...la 24 Iulie Li-Hung-Ciang a pri-
...un edict împărațesc, în care se
...că guvernul chinez vrea să re-
...pe reprezentanții puterilor străine
...până la încheierea eventua-
...negocierii. In același timp Li-Hung-
...a fost provocat, să plece imediat

la Peking și să ia însuși comanda su-
...premă a armatei în contra trupelor
...străine.

Cu data 30 Iulie se telegrafează din
Bruzella, că primarii orașelor Bruzella, Ant-
werpen, Lüttich și Gent au ținut Duminecă
acolo o mare întrunire, în care au hotărât
să organizeze și să trimită în China un corp
de voluntari. S'a constituit un comitet. In
care sunt membri și primarii și mulțime
de comercianți, industriali fruntași și sol-
dați spre scopul indicat, comitetul a pri-
mit deja mulțime de daruri bănești din multe
părți ale țării.

Agentiei „Reuter“ i-se rapor-
tează din Hongkong cu data 30 Iulie,
că vasul de războiu austro-ungar
„Maria Teresia“ a sosit deja acolo.

Asemenea au sosit și la Shang-
hai încă trei vase de războiu; astfel în
înălțările dela Vusung de presente
se află 2500 oameni și alte 3000
soldați în arsenal. In tot momentul se
așteaptă sosirea de noue trupe euro-
pene.

Eri, în 30 Iulie, o expediție bava-
reză a plecat spre China.

Cu data 30 Iulie agenției „Stefani“ i-se
raportează din Hongkong: Vasele italiene
„Stromboli“ și „Vesuvio“ au primit poruncă
să aștepte la Singapor vapoarele ce duc tru-
pele italiene în China, pentru ca să le înso-
țească mai departe în drumul lor. Vasul
„V. Pisani“ își continuă calea spre China. In
Hongkong, deși e liniște, rămân încă 5 încru-
cișătoare engleze și câteva regimente indiene.

Cu aceeași dată se telegrafează
din Shanghai, că în provincia T'icia
revoluționarii chinezi au măcelărit pe
toți misionarii în chipul cel mai înfrico-
șător și casele lor le-au dărâmat până la
pământ.

Războiul buro-englez.

Sosesc rar știri despre evenimentele
de pe câmpul războiului din Transvaal și
lumea și-a întors acum atențiunea toată a-
supra nouelor vărsări de sânge din China.
Cu toate astea, știrile de mai jos sunt vred-
nice de înregistrat.

Cu data 28 Iulie se telegrafează din
Londra:

Succesele generalului bur Dewett pro-
cupă acum opinia publică engleză cu atât
mai ales, că din succesele acestuia Buril
prind noue speranțe și tărie. Generalul en-
glezilor de regulă numai atunci cunoșc ute-
rea și poziția strategică a inamicului lor,
când Buril îi atacă, și tot mai mult se în-
vederează, că conducerea unitară a opera-
țiunilor Englezilor e defectuoasă. După-cum
i-se raportează ziarului „Daily News“, ge-
neralul Dewett în războiul acesta a raportat
succese uimitoare. Numitul general exploa-
tează terenul cu o dibăcie extraordinară și
totdeauna judecă la fel și corect puterea
Englezilor. El a organizat expediția bură în
partea sud-estică a Oranjului, apoi la Re-
desburg mai multe săptămâni de a rîndul a
reținut în loc 30.000 de Englezi și numai
după asta s'a retras cu atîta istețime, că
abia a pierdut un om față de colosul dujma-
nului. Dăm mai jos un conspect despre
multele succese ale generalului bur Dewett
decînd Englezii au străbătut în statul Trans-
vaal:

In 31 Mai: La Lindley a prins
400 soldați englezi (yeomanry) și 26 vagoane
engleze. — In 4 Iunie: La Heilbron a
prins alți 160 oameni de ai Englezilor și
50 vagoane. — In 7 Iunie: A tăiat lega-
turile spre Sud ale lordului Roberts și i-a
nimicit calea ferată în distanță de 20
miluri. A prins la Rhenoster întreg bata-
lionul al 4-lea al regimentului englez Der-
byshire și alți 100 oameni ai regimentului

de tren. — In 12 Iunie Dewett a fost,
ce-i drept, învins de puterea covârșitoare
a lui Methuen, dar' — In 7 Iulie: el din
nou atacă linia ferată și numai după aceea
se retrage în liniște spre Fovriersburg. —
In 8-16 Iulie oastea lui Dewett a fost
împresurată de generalii Hunter și Rundle,
dar' in 17 Iulie: Dewett cu 1500 oameni
de ai sel și cu 5 tuburi frînge rădăurile
Englezilor și urmărit de Paget și de Bro-
adwood, — se retrage fără pierderi. — In
19 Iulie: La Little Dewet este răspîns de
Englezi, dar' el din nou îi atacă. — In
21 Iulie: La Honingspruit a prins o trupă
engleză de geniu și 100 de Higländeri.

Noutăți

Arad, 31 Iulie 1900.

avis! Rugăm pe toți abo-
nenții foii noastre, cari sunt în
restanță ori nu și-au reînnoit abo-
namentul, să grăbească a-și achita-
datoria. In cas contrar li-se va
întrerupe trimiterea pe mai de-
parte a ziarului

Administrația.

Sinod provincial la Blaj. Din
îndemnul sărbătorii zilei aniversare
de 200 ani dela unirea unei părți a
Românilor cu scaunul apostolic al
Romei, I. P. S. Sa mitropolitul Dr.
Victor Mihályi, în înțelegere cu cei-
lalți episcopi gr. cat., a convocat
Sinodul provincial al arhidiecesei gr.
cat. pe ziua de 5/18 Septemvrie a.
c. la mitropolie în Blaj.

Contra ovreilor cari emigrează din
România prin Ungaria, ministerul de interne
a lansat următoarea circulară:

„In privința emigrării din România
am hotărît astăzi, ca dela primirea ordinu-
lui de față numai acelor emigranți să se
permittă trecerea peste hotarul țării și dru-
mul prin țară, cari în afară de foaia de
drum au bilet de drum de fer sau vapor
valabil până la punctul final unde emigrează,
sau banii necesari pentru acel drum.

Emigranții cari nu pot satisface aceste
exigențe de asemenea cei cari vor să facă
călătoria în trăsuri sau pe jos, acolo unde
vor fi prinși să fie și mînași înapoi în Ro-
mânia.

Ordon autorității legale să dispună ca
pe teritoriul său să se execute sever pre-
sentul ordin și ca emigranții să nu fie slo-
bozi a și schimba itinerarul; ear dacă to-
tuși o fac, aceia sau să fie forțați de a că-
lători mai departe, sau, întru cât nu vor
dispune de banii necesari, să fie mînași
înapoi în România.

Cine se aseamănă, se adună. Organul
din Sibiu al d lor Coroianu și Tilea, acești
cavaleri geloși în chestii de onoare, con-
sacra spațiu de o coloană pentru apărarea lui
Lazar Triteanu, alias Odiseus. Tocmai după
o săptămână vine colaboratorul autorității
să replică.

Luăm la cunoștință că n'a fost înde-
părtat, ci constrins de înprejurări și-a dat
demisia din postul de instructor în familia
d-lui E. Mocsonyi.

Ce mărturisește însă și dovedește La-
zar al autorității chiar prin pașagiul ce
citează dintr-o epistolă a secretarului mitro-
politului Mețianu? Mărturisește, că deși
stipendiat, d-sa a ținut să stea ca instructor
în scumpuosul palat dela Căpâlnaș... A ajuns
omul între boieri și a prins gust de traiu
bun. Ear I. P. Mitropolitul l'a tolerat un an
de zile în această situație. Desigur, pentru-
că nimeni n'a calomniat mai cu nerușinare
pe episcopul actual al Aradului.

Să vedem însă ce răspunde Odiseus
în chestia escrocheriei. Tăgăduiește și ame-
nință. Cunoaștem însă noi tipurile acea.
El cred să scape prin îndrăzneală, negând
lucruri despre cari bine știu că există probe
materiale. Banii doar și prin postă îi primia
Lazar! Cât despre proces, cu care amenință,
il prevedim că o să pățea-că mai rău de
cât dr. D. Magdu, alt colaborator al „auto-
risatei“.

Fiind-că noi nu vrem moartea ei în-
dreptarea păcatului, dam un sfat lui Odi-
seus: Până să vină rîndul la juleca, plă-
tește sutele de florenți pe cari tăgăduiești
că le-ai fi primit. Ear pentru ca să ne arăți
că te-am calomniat, supune te julecării
unui juriu de onoare. Numeste pe cine vrei,
din parte și, în juru, afară de dl. Osavadă,
pe care noi vrem să-l c'tăm ca martor!

Cutează, odată, Tritone și în viață,
că pe hârtie te-ai arătat din cale afară cu-
ragios!

Zidirea unei biserici ortodoxe la
Roma. De un timp încoace se fac în Rusia
colecte pentru zidirea unei biserici ordoxe
la Roma, anume după planul bisericii sf.
Sofii din Constantinopole. Spesele zidirii sunt
calculate aproximativ la 1.000.000 franci.

Vieța lui Iesus este titlul unei scrieri
foarte interesante a unui profesor Japonez
invățat dela universitatea din Tokio. Fară
a fi creștin, el tratează chestiunea din punct
de vedere istoric, studiind în mod nepărți-
nitor viața și învățătura întemeietorului
creștinismului și termină în chipul următor:
Eată faptele despre Iesus, în cari crede și
pe cari le primește majoritatea locuitorilor
apusul! Eu le-am povestit nu cu scopul de
a răspândi creștinismului, dar pentru ca să
le fac cunoscute concetățenilor mei. Aduag
la aceasta cuvintele pe cari le-a zis oare-
când un învățat iudeu despre această reli-
giune și cari pot ave și astăzi însemnătate
în unele împrejurări în Japonia: „Dacă
lucrurile acesta este dela cament se va ni-
micul, ear dacă este dela Dumnezeu, voi
nu-l veți pute nimic.“ Această carte se
cumpără foarte mult și are mare însemnă-
tate pentru propagarea creștinismului prin-
tre Japoneni. Din această cauză a început
probabil să se caute foarte mult în Japo-
nia și biblii în limba engleză.

Decan al facultății teologice la uni-
versitatea din Cernăuși a fost ales pentru
anul școlar 1900/1 profesorul de teologie
practică Dr. Teodor Tarnavski.

Nou canonic la Lugoj. Duminecă în
1 Iulie a. c. s'a făcut cu solemnitate obici-
nuită prin P. S. Sa episcopul Dr. Dem.
Radu, introducerea noului canonic capitu-
lar, a dlui Mihail Giaru în Lugoj. Noul
canonic a fost mai înainte paroch-protopop
la Bocșa montană.

Dispozițiune laudabilă. Ministerul
instrucțiunii publice din România a încuno-
șințat pe toți revisorii școlari din țară, că
corurile școlare înființate în comunele ru-
rale, nu pot cânta în biserică decât cântă-
rile aprobate de Stul Sinod.

California și fructele ei. California e
o adevărată grădină colosală, căci pometa-
rile se întind pe 130.000 de hectare, ear'
podgoriile de 57.000 și aduc poporulul bo-
găție ca nicăiri aiurea. Fructele din Cali-
fornia sunt foarte cautate în Statele Unite
și fac concurență chiar celor mai bune
fructe franceze.

Despărțământul VII. Hațeg al „Aso-
ciațiunii pentru literatura și cultura po-
porului român“ invită la petrecerea cu dans
ce se va arangea Duminecă, în 5 August
st. n. a. c. în sala hotelului „Mielul de
aur“, cu privilegiu adunării generale a ace-
stui despărțământ, ce se va ține tot în
Hațeg și tot în ziua de 5 August st. n.
la 3 oare după amezul. — Inceputul pe-
trecerii va fi la orele 8 seara. Venitul cu-
rat e destinat în favorul despărțământului.
Prețul de intrare: pentru familie 4 cor.,
pentru persoană 2 cor. Ofertele marinimoase
se primesc cu mulțumită și se cuitează pe
cale ziaristică.

ULTIME ȘTIRI.

Regență în Italia.

ROMA, 30 Iulie. Ziarul „Giorno“,
scrie, că la cas, dacă absența noului rege
Victor Emanuel s'ar extinde peste 48 oare,
— în sensul constituției o regență va trebui
însărcinată cu guvernarea țării. Fiindcă
sosirea principelui la Roma nu se poate în-
tîmpla în acest timp limitat, regența se va
constitui. Sâmbăta însă moștenitorul tronului
va depune jurământul înaintea parlamentului
și va ocupa tronul sub numele Victor
Emanuel III.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red respons.: Ioan Răssu Sirianu.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se scotesc în coroane și după 50 chilograme, iar nu ca și până acum, după mija metrică (100 chilograme).

Prețurile dela 31 Iulie n. din Budapesta

Grâu în Octombrie	cor. 7.54—7.55
Secară	6.74—6.75
Ovăș	5.17—5.19
Cucurus pe August	6.10—6.11

Prețurile dela 6. Iulie din Arad:

Grâul cel mai bun	cor. 7.32—7.40.
Cucurus	5.25—5.45.
Secară	5.60—5.80.
Ovăș	5.50—5.60.
Ovăș	4.60—4.80.

Cursul pieții din Arad.

Mărcă-monetă română	Cump. n. 2-45	vând	2.52
Lire turcoșii			19.—
Imperiali (15 R. sar)	18.50		19.—
Bula rusești 100 k	126.—		12.—
Galbeni	5.59		5.63
Napoleon-d'or	9.48		9.55
100 Marco germane	58.50		58.95
Livre sterling	11.90		12.57

S p i r t :

25 Aprilie

Spirit rafinat: cu teptanu	115.—
" " cu micu	118.—
" brut cu teptanu	118.—
" " cu mic	116.—

Învitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al doilea semestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an	Cor. 20.—
Pe 1/2 an	10.—
Pe 1/4 an	5.—
Pe o lună	2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an	franci 40.—
----------	-------------

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o întindere de 8 pagine, cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus popular de 4 pagine.

Domnii abonenți sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anunt pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima luni.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“.

Novă carte didactică. Tocmai acum a apărut în tipografia „Tribunei Poporului“: „Geografia comitatului Arad“ pentru clasa III. a școlilor populare, scrisă de Danaschin Medre, învățator. — Manual aprobat din partea Ven. Consistor aradan și ilustrat cu mai multe figuri și hărți geografice.

Deși manualul se extinde peste 9 coale în format 4° mare, cu tipar (litere noue) ales și frumos arangiat, prețul unui exemplar e numai 35 cr. — Noua carte didactică e singura de acest fel pentru școlile noastre populare și va face serviciul mari tuturor învățătorilor români, fără osbire de confesiune.

„Economia națională“, revistă economică, statistică și financiară, apere lunar în București (anul XXIIV). Fondator și director: Dl. Petre S. Aurelian, membru Academiei. Nr. 4 din luna Aprilie 1900 are următorul sumar: P. G. Cantilli: Chestia Porților de fer. — St. Romanescu: Contribuțiunea la istoria datoriei publice române de la 1850—1900. — V. I. Radu: De ce nu îmbrățșează Românii comerțul. — C. Chistia terebentinei. — Critici și referate: Idei fundamentale în Economia politică în o nouă teorie sociologică. de Ioan Socaciu, profesor. Exponerea pe scurt a principiilor fundamentale ale istoriei de A. D. Xenopol.

„Familia“ Nr. 27 dela 2/15 Iulie 1900 are următorul cuprins: Ioan Botezătorul, tragedie de H. Suderman, tradusă de H. Chendi și C. Sandu. — Răvășele (versuri), de Ioan Scurtu. — Artă și patriotism (conferență) de Neli I. Cornea. — Cucu (legendă), de I. Encescu. — Noapte... (poesie), de Sân-Petrea-nul. — Schițe și amintiri din Italia, de Smara. — Doine din popor, de Cristian N. Tapu. — Adunarea din Abrud, programul festi-ităților. — Apol. — Catedrala din Oradea mare. — Literatură. — Musică. — Pictură. — Biserica și Școală. — Ce e nou. — Ilustrație: Moștenitorul Francisc Ferdinand.

In atențiunea domnilor învățători români. Aducem la cunoștința domnilor învățători de la școlile populare, că Inaltul minister reg. de culte și instrucțiune publică, datul de 26 Martie 1900 Nr. 1070 a aprobat manualul „Geografia pentru școlile populare întocmită de Vasilie Goldiș, profes. gimnaziu“

In legătură cu aceasta am dat pe domnii învățători, că tocmai a apărut de sub tipar și partea a doua „Geografia dlui Vasilie Goldiș.“

Ambele părți se pot procura la Librăria editoare Ciurcu în Brașov precum și de la toate librăriile patrie.

„Foaia Pedagogică“, ce este al IV-lea an apere lunar în Sibiu, întindere de două coale, sub îndrumarea dlui prof. Dr. D. P. Barcianu, Nr. 6 (din Iunie) următorul cuprins:

Manualele de școală. Tracat de H. Trunk, prelucrat liber de George Goiescu (Urmare și încheiere). — Moștenitorul Francisc Ferdinand. — Leciuni: Cumpenele și Cantarul, Doina din fisică pentru anul al V-lea, de Dr. Stroia. — (Urmare și încheiere). — Școala și familia părinților. — Vinea, că adresa din copiii trecuți și dinaintea ei indivizi cu caractere stăruite. Ioan Paicu, învăț. — Din literatura străină. — Informațiuni. — Felurimi. Corecțiuni.

Abonamentul pe an: 6 cor. — Ca unica foaie bună și de cialitate, ce-o avem pe terena pedagogic, o recomandăm călduros tuturor învățătorilor nostri.

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cause administrative. Prețul	—	1.—
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, — — — — —	—	2.—
3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, — — — — —	—	—80
4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, — — — — —	—	2.—
5.) „Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — — — — —	—	4.—
6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. — — — — —	—	2.50
7.) „Războiul pentru neatârnată“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	1.20	1.60
Prețul „Coroanei“ — — — — —	—	—
8.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secula născ. Truția — — — — —	—	1.—
9.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, — — — — —	—	1.—
10.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. — — — — —	—	3.60
11.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. — — — — —	—	1.60
12.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. — — — — —	—	5.—
13.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, — — — — —	—	1.50
14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz — — — — —	—	1.20
15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pricesne și un adaus de câniece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comanda să se mai adauge de fle-care ep 10 fleri spese postale.